U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **Vinařství Mutěnice, s.r.o.**, se sídlem Údolní 1174, Mutěnice, zast. Mgr. Hanou Hřebenářovou, advokátkou se sídlem Jaselská 14, Brno, proti žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 15, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 6. 2013, č. j. BL980-9/124/9/2012-SŘ, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 12. 2015, č. j. 29 A 39/2013 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který jí bude vrácen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení, a to k rukám její zástupkyně Mgr. Hany Hřebenářové, advokátky se sídlem Jaselská 14, Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností brojí žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta její žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně (dále též „inspektorát“), ze dne 4. 7. 2012, č. j. BO766-7/045/7/2012-SŘ, kterým inspektorát uložil dle § 39 odst. 6 písm. c) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o vinohradnictví“), stěžovatelce pokutu ve výši 500 000 Kč za to, že se dopustila správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví, jelikož porušila povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.

[3] Konkrétně šlo o uvádění vína do oběhu, klamavě označeného na etiketě dominantním výrazem „VINNÉ SKLEPY HODONÍN“, doplněného údajem o odrůdě vinné révy, přičemž skutečnou proveniencí (původem) vína bylo Maďarsko, Slovensko, Itálie nebo Rumunsko, což bylo uvedeno na zadní etiketě u vín o objemu 0,75 l, resp. na přední etiketě u vín o objemu 1 l, zde však velmi drobným písmem, umístěným kolmo k výrazu „VINNÉ SKLEPY HODONÍN“, což mohlo ve spotřebiteli evokovat dojem, že jde o víno původem z České republiky. Uváděním do oběhu klamavě označeného vína porušila stěžovatelka čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. 1. 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „nařízení 178/2002“).

[4] Podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), byla stěžovatelce rovněž uložena povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (výrok II. rozhodnutí).

[5] Stěžovatelka měla naplnit skutkovou podstatu deliktu tím, že ve své provozovně na adrese Údolní 1174, Mutěnice, uváděla do oběhu dne 9. 11. 2011 vína *Veltlínské zelené*, bílé víno suché, země původu Maďarsko o objemu 0,75 l v počtu celkem 10 630 ks lahví (blíže označených šarží) i o objemu 1 l v počtu celkem 2 788 ks lahví v rozhodnutí blíže označených šarží (počet lahví konkrétních šarží a druhů vína vyplynul z přehledu předloženého stěžovatelkou); *Müller Thurgau,* bíle víno suché, země původu Maďarsko, o objemu 0,75 l v počtu lahví uvedených do oběhu celkem 32 328 ks (blíže označených šarží) a o objemu 1 l v celkovém počtu 6 110 ks lahví (blíže označených šarží); *Rulandské šedé*, bílé víno suché, země původu Slovensko, o objemu 0,75 l v celkovém počtu 79 722 ks lahví (blíže označených šarží); *Modrý Portugal,* červené víno suché, země původu Maďarsko o objemu 0,75 l v celkovém počtu 64 360 ks lahví (blíže označených šarží) i objemu 1 l v celkovém počtu 5 389 ks lahví (blíže označených šarží); *Cabernet Sauvignon,* červené víno suché, Vino da Tavola rosso Veneto indicazione geografica tipica Cabernet, země původu Itálie, o objemu 0,75 l v celkovém počtu 46 378 ks lahví (blíže označených šarží); *Svätovavrinecké,* červené víno suché, země původu Slovensko o objemu 1 l (ze zaslaného přehledu nevyplynulo množství prodaného vína); *Frankovka*, červené víno suché, Vin Colinele Dobrogei rosu, země původu Rumunsko, o objemu 1 l v celkovém počtu lahví 3 596 ks blíže označených šarží.

[6] Krajský soud jednotlivé žalobní námitky vyhodnotil jako nedůvodné. Dospěl k závěru, že odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů obsahují náležitosti stanovené v § 68 správního řádu a jsou přezkoumatelná, dostatečně odůvodněná. Dále se soud neztotožnil s tvrzením stěžovatelky, kterým odmítala klamavost označení vína. Zvolený způsob označení mohl reálně ve spotřebiteli vyvolat dojem, že jde o víno původem z ČR. Dojem o původu vína však nebyl pravdivý, neboť víno pocházelo z Maďarska, Slovenska, Itálie či Rumunska. Neshledal opodstatněné ani tvrzení, že ustanovení § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví je neurčité a protiústavní. Nepřisvědčil stěžovatelce ani v tom, že její jednání mělo být podřazeno pod skutkovou podstatu uvedenou v § 39 odst. 1 písm. b) nebo písm. z) zákona o vinohradnictví. Tyto právní kvalifikace lze aplikovat bez dalšího především na ty vinařské produkty, jejichž celý

proces výroby proběhl na území ČR. Jelikož v dané věci stěžovatelka uváděla na trh vína, jejichž provenience byla mimo ČR, bylo na místě vycházet z obecně závazného a přímo použitelného evropského právního předpisu a podřadit její jednání pod tzv. zbytkovou skutkovou podstatu zakotvenou v § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví.

[7] Krajský soud nepřisvědčil ani tvrzení, že v posuzované věci nebyl přesvědčivě zjištěn skutkový stav. Zpracování znaleckého posudku pro zjištění, zda bylo označení vína způsobilé uvádět spotřebitele v omyl, by bylo v dané věci nadbytečné. Znalecký posudek je jedním z možných důkazů, poskytující pro řízení podstatné informace, které však závisí na odborných znalostech. Možnost ovlivnění spotřebitele a uvedení jej v omyl v důsledku použitého označení vína tu jednoznačně byla a nebylo proto třeba zpracovávat znalecký posudek. Výše pokuty byla odůvodněna v souladu s § 40 odst. 2 zákona o vinohradnictví dostatečně i s přihlédnutím k závažnosti správního deliktu, a to především ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán. Ustanovení § 24 odst. 5 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, na které v žalobě odkazovala stěžovatelka, se v dané věci neaplikovalo. Obsah správního spisu jako celku a podaná žaloba nezakládaly důvod pro snížení již uložené pokuty. Stěžovatelka v žalobě nenavrhovala její moderaci. Pokutu soud považoval za přiměřenou a odpovídající vyhodnocení závažnosti protiprávního jednání a též zohledňující majetkové poměry.

[8] K tvrzení stěžovatelky, že její jednání nebylo úmyslné, soud uvedl, že odpovědnost právnických osob za správní delikty dle zákona o vinohradnictví je odpovědností objektivní. V průběhu řízení netvrdila existenci liberačního důvodu, ani jej neprokázala.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[9] Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[10] Má za to, že ze skutkových zjištění vyplývá, že stáčela vína označená údajem „VINNÉ SKLEPY HODONÍN“ výhradně pro právnickou osobu BUDA – MONT, spol. s.r.o. (dále jen „společnost BUDA – MONT“), a to na základě její objednávky.

[11] Krajský soud dovodil objektivní odpovědnost stěžovatelky za spáchaný delikt. Ta se však domnívá, že za škodlivý následek neodpovídá. Nebyla to stěžovatelka, kdo rozhodl o vyrobeném množství, datu výroby, o způsobu distribuce, o balení a zejména, jakým způsobem budou výrobky označovány. Stěžovatelka nenabízela produkt jiným velkoobchodům ani spotřebitelům. Na objednávku třetí osoby vyráběla zboží způsobem, který byl shledán závadným.

[12] Otázka deliktní odpovědnosti byla posouzena nesprávně. Ne vždy je ten, kdo se účastní výroby závadné potraviny, odpovědný. Zakázková výroba nesplňuje podmínky odpovědnosti dle zákona o vinohradnictví [konkrétně § 3 písm. o), § 3 písm. q) a § 39 odst. 1]. Tím, že volní složka jednání je omezena rámcem objednávky třetí osoby, nemohou být splněny zákonné podmínky odpovědnosti za správní delikt.

[13] Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že uplatněná kasační námitka poukazující na nedostatek deliktní odpovědnosti nebyla vznesena v celém správním řízení, ani v řízení u krajského soudu. S ohledem na skutečnost, že se jedná o jediný kasační důvod, měl by Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítnout. V případě shledání přípustnosti kasační stížnosti je přesvědčen, že stěžovatelka uváděla vína do oběhu a je odpovědná za to, že tato vína odpovídají požadavkům stanoveným příslušnými komunitárními i národními právními předpisy. Proto alternativně soudu navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti.

[16] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. [k]*asační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl*.

[17] Předně je nutné upozornit na potřebu lišit „důvody“ (§ 104 odst. 4 s. ř. s.) na straně jedné a nové „skutečnosti“ ve smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s. na straně druhé. Uvedené pojmy nestojí v téže logické rovině; primární jsou "důvody", sekundární „skutečnosti“, přičemž zjevně platí, že konkrétní „důvod“ může být naplněn různými „skutečnostmi“ (okolnostmi zásadně „skutkové“ povahy). Ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. jen překáží tomu, aby způsobilý důvod, řádně uplatněný, byl v kasační stížnosti „rozšiřován“ o „skutečnosti“ dříve neuvedené, resp. aby byl na těchto novotách dodatečně založen. Oproti tomu, závěr o nepřípustnosti kasační stížnosti (ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.) se pojí nikoliv se „skutečnostmi“, nýbrž s „důvody“, z nichž je kasační stížnost podána (§ 103 odst. 1 s. ř. s. (k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. III. ÚS 93/06).

[18] V posuzované věci stěžovatelka podala kasační stížnost z důvodu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jehož naplnění shledala v tom, že soud nesprávně posoudil její deliktní odpovědnost, protože to nebyla stěžovatelka, kdo rozhodl o vyrobeném množství, datu výroby, o způsobu distribuce, o balení a zejména, jakým způsobem budou výrobky označovány. Má za to, že jednala dle objednávky společnosti BUDA – MONT.

[19] Z obsahu podané žaloby soud ověřil, že stěžovatelka uplatnila v řízení před krajským soudem následující žalobní body (důvody).

[20] Nesprávné právní posouzení spatřovala v chybném hodnocení klamavosti, protože označení lahví z její strany nebylo klamavé a neuvádělo spotřebitele v omyl, což zdůvodňovala čitelností údaje o zemi původu, pozorností spotřebitele při koupi nové značky vína. Dále namítala neurčitost a protiústavnost § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví. V této souvislosti zpochybňovala aplikovatelnost nařízení 178/2002, které není předpisem upravujícím vinohradnictví a vinařství, nýbrž obecně potravinové právo. Měla za to, že byl nesprávně vymezen její správní delikt. Její jednání mělo být podřazeno

pod skutkovou podstatu uvedenou v § 39 odst. 1 písm. b) nebo písm. z) zákona o vinohradnictví.

[21] Další námitky stěžovatelky směřovaly do nedostatečného zjištění stavu věci. Žalovaný dle jejího názoru vycházel ze závěrů, které nebyly ve správním řízení prokázány. Jednalo se mj. o chování spotřebitelů při nákupu vína, preferencí spotřebitelů ve vztahu tuzemského a zahraničního vína, vyšší cenu vín původem z ČR apod. Žalovaný nebyl oprávněn konstatovat, že označení vína uvádí spotřebitele v omyl bez dostatečného zdůvodnění. Namítala v této souvislosti zpracování znaleckého posudku.

[22] Rovněž měla za to, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné (nevypořádání se s podřazením pod odpovídající správní delikt, nejasné odůvodnění ve vztahu k možné ekonomické újmě spotřebitelů, nedostatečné zdůvodnění výše uložené pokuty).

[23] Poslední okruh námitek stěžovatelky směřoval do nepřiměřenosti udělené pokuty. V případě, že by označení vína spotřebitele uvádělo v omyl, tak tento omyl nebyl úmyslně vyvolán. Správní orgán nezohlednil při rozhodování o výši pokuty určité skutečnosti (malou závažnost jejího jednání, distribuce pouze kvalitních vín, nedosažení majetkového prospěchu). Dále byla údajně porušena zásada legitimního očekávání ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu. Dle informací stěžovatelky byly v obdobných případech ukládány pokuty v rozmezí od 10 000 Kč do 100 000 Kč.

[24] Z uvedeného je jednoznačně zřejmé, že stěžovatelka nesprávné posouzení její deliktní odpovědnosti v žalobě nenamítala. Za daných okolností se dle soudu jedná o důvod, který nebyl uplatněn v řízení před krajským soudem, ač k jeho uplatnění stěžovatelce objektivně nic nebránilo. Tato kasační námitka je ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná.

[25] Vzhledem k tomu, že se jednalo o jedinou uplatněnou kasační námitku, nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu, než kasační stížnost jako nepřípustnou dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 104 odst. 4 a 120 s. ř. s. odmítnout.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[27] O nákladech řízení před Nejvyšším správním soudem bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s., podle kterých nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[28] Podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Soud proto rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč stěžovatelce prostřednictvím její zástupkyně.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. července 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu